

GIMNAZJUM W RADZIŁOWIE

**SZKOLNY
PROGRAM
PROFILAKTYKI**

NA ROK SZKOLNY 2009/2010

WSTĘP

Profilaktyka jest systemem działań skierowanym na ochronę człowieka w rozwoju przed zagrożeniami oraz reagowaniem na pojawiające się zagrożenia. Jakość i skuteczność prowadzonych działań profilaktycznych zależy przede wszystkim od właściwej diagnozy problemów, potrzeb i przyczyn, wzmocnienia czynników chroniących oraz osłabienia czynników ryzyka.

Konstruując SPP uwzględniono aktualny program wychowawczy szkoły, wyniki przeprowadzonych ankiet: dla uczniów i dla nauczycieli oraz zasięgnięto opinii Rady Rodziców.

PODSTAWA PRAWNA DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH W SZKOLE

- Ustawa o systemie oświaty (zapis postulujący wprowadzenie programów profilaktyki)
- Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z 24.04.1997r.,
- Rozporządzenie MENiS z dn. 31.01.2002r. dotyczące ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół,
- Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego z 19.08.1994r.,
- Ustawa o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu z 9.11.1995r.,
- Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z 26.10.1982r.

STRUKTURA ODDZIAŁYWAŃ PROFILAKTYCZNYCH

Poziom realizacyjny

<p>Rada pedagogiczna</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • określa zadania w zakresie profilaktyki; • określa zapotrzebowanie na realizację programów profilaktycznych; • dokonuje analizy działalności profilaktycznej 	<p>Nauczyciel</p> <ul style="list-style-type: none"> - współpracuje z wychowawcami klas w realizacji zadań profilaktycznych - wykonuje zalecenia zawarte w orzeczeniach wydanych przez PPP - doskonali kwalifikacje i zdobywa nowe umiejętności w zakresie działań profilaktycznych
<p>Wychowawca klasy</p> <ul style="list-style-type: none"> • integruje zespół klasowy; • dba o poczucie bezpieczeństwa i akceptacji ucznia w klasie; • wyposaża uczniów w umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach; • realizuje zadania w zakresie profilaktyki we współpracy z rodzicami 	<p>Komisja ds. Prog.Wych.</p> <ul style="list-style-type: none"> - opiniuje działania i program profilaktyki - diagnozuje oczekiwania uczniów i rodziców w zakresie profilaktyki - współpracuje z podmiotami szkoły oraz instytucjami wspomagającymi działania z zakresu profilaktyki

Pedagog szkoły

- rozpoznaje potrzeby uczniów oraz analizuje przyczyny niepowodzeń szkolnych;
- określa formy i sposoby udzielania uczniom pomocy psych.-pedag., odpowiednio do rozpoznanych potrzeb;
- organizuje i prowadzi różne formy pomocy psych.-pedag. dla uczniów, rodziców i nauczycieli
- podejmuje działania profilaktyczno – wych. wynikające z *Programu Wychowawczego Szkoły i Szkolnego Programu Profilaktyki* w stosunku do uczniów, z udziałem rodziców i nauczycieli
- wspiera działania opiekuńczo – wych. nauczycieli, wynikające z *Szkolnego Programu Profilaktyki*

Rada Rodziców

- analizuje i diagnozuje opinie rodziców na temat profilaktyki
- współpracuje z Radą Pedagogiczną, dyrektorem, Samorządem Uczniowskim
- opiniuje *Szkolny Program Profilaktyki*

Rodzice

- przedstawiają Radzie Rodziców opinie na temat profilaktyki
- korzystają z pomocy i wsparcia ze strony pedagoga i szkolnej służby zdrowia w zakresie profilaktyki
- wnioskuje do odpowiednich organów i instytucji w sprawach kształcenia specjalnego, nauczania indywidualnego, zajęć rewalidacyjno – wychowawczych

Organ prowadzący

- decyduje o zatrudnieniu i wymiarze czasu pracy pedagoga
- współuczestniczy w wyposażaniu szkoły w pomoce dydaktyczne, środki niezbędne do realizacji programu

Administracja i personel obsługi

- wspiera działania opiekuńczo – wych. nauczycieli
- nawiązuje pozytywne kontakty i relacje z uczniami i rodzicami
- reaguje w sytuacjach trudnych, problemowych
- przekazuje informacje, zwraca się o pomoc

ZASADY ODDZIAŁYWAŃ PROFILAKTYCZNYCH

Poniższe zasady sformułowano na podstawie projektu *Standardów jakości pierwszorzędowych programów profilaktycznych realizowanych w szkole i placówce oświatowej*, autorstwa Krzysztofa A. Wojcieszek i Joanny Szymańskiej.

Należą do nich:

Bezpieczeństwo uczestników

- Respektowanie podmiotowości uczestników.
- Poszanowanie ich godności i indywidualności.
- Ochrona prywatności i zapewnienie dyskrecji.
- Uwzględnianie wieku i poziomu rozwoju uczestników.
- Uwzględnianie systemu wartości i stopnia wrażliwości uczestników.
- Niestosowanie technik, które naruszają mechanizmy obronne osobowości (terapeutycznych, psychomanipulacyjnych).
- Realizatorzy działań profilaktycznych powinni posiadać przygotowanie pedagogiczne.

Adekwatność oddziaływań

- Działania profilaktyczne powinny być maksymalnie dostosowane do potrzeb i problemów odbiorców oraz mieć wyraźnie określonego adresata.

Skuteczność

- Działania powinny być zgodne z aktualnym stanem wiedzy z dziedziny, której dotyczą.
- Działania powinny wykorzystywać wiedzę dotyczącą sprawdzonych strategii, form i metod oddziaływania.
- Działania powinny uwzględniać wiedzę z zakresu psychologii rozwojowej.

Rzetelność

- Informacje powinny być rzetelne.
- Informacje powinny być dostosowane do poziomu rozwoju intelektualnego, emocjonalnego i społecznego adresata, do jego możliwości percepcyjnych.
- Informacje powinny uwzględniać poziom już posiadanej wiedzy (zbyt wczesne wkraczanie z informacjami na temat zagrożeń może podsuwać pomysły na niepożądane zachowania).
- Informacje powinny być rzeczowe (odwoływanie się do emocji, np. straszenie, może powodować obronne odrzucanie zagrażających informacji lub też pobudzać ciekawość).
- Informacje dotyczące zagrożeń nie powinny być zbyt szczegółowe (aby nie stanowiły instruktażu nieprawidłowych zachowań).

Głębokość i czas trwania

- We współczesnej profilaktyce proponuje się, jako bardziej skuteczny, model głębszego oddziaływania oparty o koncepcję czynników ryzyka i czynników chroniących.
- Najbardziej skuteczne są działania zintegrowane z programem szkolnym (dydaktycznym i wychowawczym).
- Czas trwania oddziaływań i ich intensywność zależą od zdiagnozowanego wcześniej stopnia zagrożenia.

ROZPOZNANE CZYNNIKI RYZYKA

Czynniki ryzyka to wszystkie elementy (cechy, sytuacje, warunki) zwiększające ryzyko wystąpienia zachowań problemowych i związanych z nimi szkód. Są one zróżnicowane w zależności od rodzaju problemu objętego profilaktyką .

- Środowisko społeczne i normy w nim obowiązujące, promujące dane wzorce zachowań.
- Modelowanie takich zachowań w domu i w szkole.
- Grupy rówieśnicze i występujące w nich zachowania dysfunkcyjne.
- Brak celów życiowych i niskie wyniki w nauce.
- Dostęp do środków i substancji psychoaktywnych.
- Wczesna inicjacja w zachowaniach ryzykownych.

ZACHOWANIA RYZYKOWNE I ICH PRZYCZYNY

Zachowania ryzykowne, to działania zwiększające prawdopodobieństwo pojawienia się niekorzystnych konsekwencji psychologicznych, społecznych i zdrowotnych.

Rodzaj zachowania ryzykownego	Przyczyny
Wulgaryzmy, brak kultury osobistej	<ul style="list-style-type: none"> ▪ obyczaj środowiskowy; ▪ wzorce wyniesione z domu; ▪ chęć zaimponowania; ▪ wyraz buntu, manifestowanie dorosłości; ▪ wzorce w mediach; ▪ złe relacje nauczyciel – uczeń; ▪ brak reakcji dorosłych; ▪ ubóstwo językowe
Wagary	<ul style="list-style-type: none"> ▪ trudności w nauce; ▪ uległość wobec kolegów; ▪ strach przed kontrolą; ▪ brak zainteresowania; ▪ niemożność sprostania ambicjom rodziców i wymaganiom nauczycieli; ▪ nuda na lekcjach; ▪ brak dyscypliny; ▪ chęć zaimponowania
Brak zainteresowania nauką	<ul style="list-style-type: none"> ▪ niedostosowanie wymagań do poziomu uczniów; ▪ niejasne kryteria oceniania; ▪ jakość programów nauczania; ▪ lenistwo; ▪ nudne lekcje; ▪ negatywny wpływ grupy rówieśniczej; ▪ brak zainteresowania ze strony rodziców
Palenie papierosów, picie alkoholu, zażywanie innych środków psychoaktywnych	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ciekawość; ▪ wpływ reklamy w mediach; ▪ wzorowanie się na dorosłych; ▪ sposób na odreagowanie; ▪ moda, szpan; ▪ nuda, przekora, bunt;

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ sytuacja domowa; ▪ negatywny wpływ grupy rówieśniczej
Zachowania agresywne	<ul style="list-style-type: none"> ▪ negatywne wzorce, także w mediach; ▪ sposób na odreagowanie stresu i załatwienie sprawy; ▪ chęć dominowania, zaistnienia w grupie; ▪ moda na agresję w grupie rówieśniczej; ▪ nieumiejętność radzenia sobie z problemami; ▪ odpowiedź na prowokację
Wczesna inicjacja seksualna	<ul style="list-style-type: none"> ▪ niski poziom wiedzy i uświadomienia; ▪ ciekawość; ▪ wpływ grupy rówieśniczej; ▪ moda na „dorosłość”; ▪ uległość, nieznajomość zachowań asertywnych; ▪ sytuacja domowa
Wandalizm	<ul style="list-style-type: none"> ▪ negatywny wpływ grupy rówieśniczej; ▪ sposób na odreagowanie; ▪ przekora, bunt; ▪ chęć zaimponowania.

CZYNNIKI CHRONIĄCE

Czynniki chroniące, to wszystkie elementy osłabiające oddziaływanie czynników ryzyka.

Wymienia się w tym kontekście:

- silną więź z rodzicami, opiekę dorosłych
- zainteresowanie nauką i własnym rozwojem, aktywność, ciekawość poznawczą
- praktyki religijne
- zakorzenienie w tradycji społeczności i szacunek dla jej norm
- konstruktywną grupę rówieśniczą, autorytety.

CELE SZKOLNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI

- Proponowanie oraz kompetentne wspieranie abstynencji i wstrzeźliwości w wieku rozwojowym.
- Zapobieganie wszelkim negatywnym postawom, które zaburzają rozwój dzieci i młodzieży.
- Promowanie pozytywnych więzi, wzorców oraz norm postępowania.
- Kształtowanie dojrzałego wychowanka, który troszczy się o własny rozwój we wszystkich dziedzinach życia, a także chroni i rozwija swoją świadomość, wolność i odpowiedzialność.
- Promowanie całościowego i realistycznego rozumienia człowieka, jego natury i potrzeb, jego możliwości i ograniczeń.

ZADANIA SZKOLNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI

Najważniejsze zadania szkoły w aspekcie zachowań problemowych i uzależnień:

- Tworzenie odpowiedzialnego kontekstu wychowawczego polegającego na promowaniu krytycznego kontaktu wychowanków z otaczającą ich rzeczywistością.
- Ukazywanie podstawowych wartości i norm postępowania, tj. miłość, prawda, uczciwość, odpowiedzialność, wolność, pracowitość.
- Ochrona wychowanków przed szkodliwymi presjami, mitami i ideologiami, np. mówienie o prawach ucznia bez jego obowiązków, propagowanie mitów o wychowaniu bez stresów,

- o wychowaniu neutralnym światopoglądowo, absolutyzowanie subiektywnych przekonań czy naiwnie rozumianej tolerancji i demokracji.
- Systematyczna współpraca z rodzicami, z samorządem lokalnym, specjalistycznymi placówkami poradnictwa i terapii pedagogicznej, parafią, ze świetlicami środowiskowymi, z ośrodkami pomocy społecznej, z policją, z organizacjami pozarządowymi.

ODDZIAŁYWANIA PROFILAKTYCZNE

Czynniki ryzyka	Zadania	Sposoby realizacji	Odpowiedzialni
<p>Środowisko społeczne promujące dane wzorce zachowań</p> <p>I. Negatywne wzorce w mediach.</p>	<p>I.1. Uczenie krytycznego stosunku do mediów.</p>	<p>I.1.a. Przeprowadzenie godz. z wychowawcą na temat roli mediów w kształtowaniu wzorców zachowań.</p>	<p>Wychowawcy Kl. III</p>
	<p>I.2. Zapoznanie uczniów i rodziców z zagrożeniami związanymi z Internetem oraz cyberprzemocą.</p>	<p>I.2.a. Przeprowadzenie zajęć wychowawczych oraz spotkań z rodzicami uczniów na temat zjawiska cyberprzemocy oraz zasad bezpiecznego używania Internetu</p> <p>I.2.b. Wywieszenie plakatów na szkolnym korytarzu, informujących o cyberprzemocy oraz sposobach radzenia sobie z nią.</p> <p>I.2.c. Na komputerach znajdujących się w szkole, do których mają dostęp uczniowie zainstalowano filtry blokujące dostęp do stron zawierających niepożądane treści. Dodatkowo zapory mają za zadanie zapobiegać działaniom związanym z cyberprzemocą.</p>	<p>Wychowawcy wszystkich klas</p> <p>Pedagog szkolny</p> <p>Nauczyciel informatyki</p>
	<p>II.1. Informowanie uczniów i rodziców o zagrożeniach związanych z nową grypą A/H1N1 oraz sposobach zapobiegania zakażeniu, postępowania w przypadku zachorowań dzieci.</p>	<p>II.1.a. Przeprowadzenie zajęć wychowawczych z zakresu zapobiegania szerzeniu się zakażeń wirusem nowej grypy dla uczniów.</p> <p>II.1.b. Przekazanie informacji dla rodziców dotyczących grypy- (profilaktyki, postępowania w przypadku zachorowań) podczas zebrań z wychowawcami klas.</p>	<p>Wychowawcy wszystkich klas</p>
<p>II. Zagrożenia zdrowia i życia uczniów związane z pojawieniem się nowego wirusa grypy A/H1N1.</p>	<p>II.2. Promowanie w szkole zachowań zmniejszających prawdopodobieństwo zakażenia.</p>	<p>II.2.a. Obserwowanie uczniów wykazujących objawy grypopodobne, informowanie rodziców i opiekunów w celu konsultacji z lekarzem rodzinnym.</p> <p>II.2.b. Zadbanie o ciągły dostęp do środków higienicznych w toaletach.</p> <p>II.2.c. Organizowanie w miarę możliwości jak największej zajęć dla uczniów na świeżym powietrzu w czasie przerw i lekcji.</p>	<p>Nauczyciele</p> <p>Personel</p> <p>Nauczyciele w-f, świetlice, nauczyciele dyżurujący</p>
	<p>III.1. Podnoszenie poziomu świadomości i kultury prawnej uczniów.</p>	<p>III.1.a. Realizacja tematyki godz. wychowawczych ustalonych przez zespół wychowawców kl. I-szych w myśl hasła „Prawa człowieka” (z programu wychowawczego).</p> <p>III.1.b. Organizacja spotkań z kuratorem Wydziału Rodzinnego i Nieletnich.</p>	<p>Wychowawcy klas pierwszych</p> <p>Wychowawcy klas bądź pedagog szkolny</p>

<p>IV. Przekonania normatywne – stereotypy</p>	<p>IV.1 Przekształcanie fałszywych przekonań na prawdziwe.</p>	<p>III. 1.c. Organizowanie indywidualnych spotkań uczniów z policjantem- rozmowa profilaktyczna z uczniami sprawiającymi problemy wychowawcze</p> <p>IV.1.a. Oddziaływanie przykładem osobistym poprzez stosowanie się nauczycieli do zakazu palenia tytoniu w szkole.</p>	<p>pedagog</p> <p>Nauczyciele</p>
<p>Modelowanie niewłaściwych zachowań w domu i w szkole</p> <p>I. Nuda na lekcjach</p> <p>II. Brak dyscypliny na lekcjach.</p> <p>III. Brak kontaktu z rodzicami uczniów.</p> <p>IV. Stan wiedzy pedagogicznej i psychologicznej rodziców.</p> <p>V. Brak poszanowania dla norm prawnych.</p> <p>VI. Brak reakcji dorosłych na negatywne zachowania uczniowskie np. wulgaryzmy</p>	<p>I.1. Eliminowanie nudnych lekcji poprzez upowszechnianie aktywizujących metod nauczania.</p> <p>II.1. Respektowanie norm poprawnego zachowania na lekcjach.</p> <p>III.1. Nawiązanie lub pogłębianie kontaktu z domem rodzinnym ucznia</p> <p>III.2. Zwiększenie częstotliwości kontaktów z domem rodzinnym ucznia.</p> <p>III.3. Poznanie sytuacji rodzinno-bytowej uczniów, by zrozumieć ich potrzeby, przyczyny danych zachowań.</p> <p>IV.1. Podnoszenie stanu wiedzy pedagogicznej i psychologicznej rodziców.</p> <p>V.1. Egzekwowanie przestrzegania prawa wewnątrzszkolnego.</p> <p>VI.1. Zwiększenie nacisku na zwracanie uwagi młodzieży w sytuacji niewłaściwego zachowania.</p>	<p>I.1.a. Stosowanie metod aktywizujących uczniów na lekcjach.</p> <p>II.1.a. Wdrażanie regulaminów i norm obowiązujących w WSO, kryteriów ocen z zachowania.</p> <p>III.1.a. Wysyłanie wezwań przez szkołę, rozmowy telefoniczne, wizyty.</p> <p>III.2.a. Kontaktowanie się z rodzicami zwłaszcza w przypadkach negatywnego zachowania się uczniów – zawiadomienia, listy, rozmowy telefoniczne, itp.</p> <p>III.3.a. Indywidualne rozmowy z rodzicami, uczniami.</p> <p>IV.1.a. Realizowanie tematyki pedagogizacji rodziców .</p> <p>IV.1.b. Udostępnienie rodzicom materiałów informacyjnych.</p> <p>V.1.a. Aktualizowanie zapisów prawa wewnątrzszkolnego.</p> <p>V.1.b. Stosowanie statutowego systemu kar i nagród.</p> <p>V.1.c. Współpraca z Kuratorem i z Policją</p> <p>VI.1.a. Przeprowadzenie pogadarek w klasach na temat kultury osobistej oraz kultury słowa.</p> <p>VI.1.b. Szczególne zwracanie uwagi na kulturę wypowiedzi uczniów, także podczas przerw międzylekcyjnych.</p> <p>VI.1.c. Monitoring zachowań problemowych uczniów, stosowanie się do Procedur postępowania nauczycieli w sytuacji zachowań problemowych młodzieży opracowanych przez zespół wychowawczy szkoły</p>	<p>Nauczyciele</p> <p>Nauczyciele przedmiotów i wychowawcy</p> <p>Wychowawcy klas, pedagog</p> <p>Wychowawcy klas, pedagog</p> <p>Wychowawcy klas, pedagog</p> <p>nauczyciele pedagog bibliotekarz</p> <p>Dyrektor , nauczyciele</p> <p>Wychowawcy klas, Pedagog</p> <p>Wychowawcy klas Wszyscy nauczyciele</p> <p>Wszyscy nauczyciele</p>

<p>Brak celów życiowych i niskie wyniki osiągnięte w szkole</p>			
<p>I. Lenistwo</p>	<p>I.1. Aktywizowanie uczniów.</p>	<p>I.1.a. Stosowanie metod aktywizujących w pracy z uczniami.</p>	<p>nauczyciele</p>
	<p>I.2. Poszerzanie oferty spędzania czasu wolnego, umożliwianie zdobywania nowych umiejętności.</p>	<p>I.2.a. Organizowanie kół zainteresowań, zajęć sportowych, konsultacji z nauczycielami przedmiotów, zajęć wyrównawczych. I.2.b. Zaangażowanie uczniów w działalność pozytywną (społeczną, charytatywną, artystyczną itp.). I.2.c. Zorganizowanie na zajęciach świetlicowych kółka teatralno- kukielkowego.</p>	<p>Opiekunowie organizacji, nauczyciele Wychowawcy klas, opiekun PCK, ZHP, SU Opiekun świetlicy, pedagog szkolny Nauczyciele przedmiotów</p>
<p>II. Niska samoocena uczniów</p>	<p>II.1. Osłabianie niskiej samooceny uczniów.</p>	<p>II.1.a. Wykorzystanie elementów motywacji w systemie oceniania.</p>	
		<p>II.1.b. Nagradzanie uczniów za osiągnięcia i umiejętności, stosownie do ich możliwości .</p>	<p>Nauczyciele</p>
		<p>II.1.c. Zorganizowanie zajęć dodatkowych, pozalekcyjnych, by wzmocnić wiarę w swoje siły młodzieży</p>	<p>Nauczyciele przedmiotów</p>
		<p>II.1.d. Organizowanie prezentacji osiągnięć uczniów.</p>	<p>Pedagog, nauczyciele , opiekun gazetki, świetlicy pedagog</p>
		<p>II.1.e. Zorganizowanie spotkania uczniów z psychologiem z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej (wybrane klasy)</p>	
<p>III. Poziom absencji na zajęciach w szkole</p>	<p>III.1. Ograniczenie rozmiarów absencji uczniów na lekcjach.</p>	<p>III.1.a. Zapoznanie uczniów i rodziców z treściami <i>Statutu szkoły</i> dot. praw i obowiązków uczniów, zasad usprawiedliwiania nieobecności oraz systemu nagród i kar.</p>	<p>Wychowawcy klas , dyrektor</p>
		<p>III.1.b. Monitorowanie absencji uczniów w szkole.</p>	<p>Wychowawcy klas , pedagog</p>
<p>IV. Problemy rozwoju</p>	<p>IV.1. Rozpoznanie problemów rozwojowych uczniów oraz pomoc w niwelowaniu deficytów rozwojowych.</p>	<p>IV.1.a. Wspomaganie rodziców w nawiązaniu kontaktu z PPP w kwestiach orzecznictwa i wydawania opinii o uczniach.</p>	<p>Pedagog</p>
		<p>IV.1.b. Opracowanie rejestru uczniów posiadających orzeczenia, opinie PPP i monitorowanie realizacji zaleceń.</p>	<p>Wychowawcy klas</p>
<p>V. Brak umiejętności radzenia sobie z trudami życia codziennego</p>	<p>V.1. Aktywizowanie systemu wartości przeciw zachowaniom dysfunkcyjnym.</p>	<p>V.1.a. Przeprowadzenie lekcji wychowawczej na temat przyjaźni, miłości, szczęścia rodzinnego – wartości najbardziej cenionych przez młodzież.</p>	<p>Księża katecheci, wychowawcy klas</p>
		<p>V.1.b. Wykorzystanie uczestnictwa młodzieży w praktykach religijnych dla dostarczania wiedzy o wartościach uniwersalnych.</p>	<p>Opiekunowie organizacji</p>
		<p>V.1.c. Realizowanie tematyki godzin z wychowawcą obejmującej zagadnienia w myśl hasła „Człowiek we współczesnym świecie”.</p>	<p>Wychowawcy klas</p>

<p>VI.Niska preorientacja zawodowa</p>	<p>V. 2. Ukazywanie alternatywnych sposobów organizowania życia.</p> <p>VI.1.Dostarczenie wiedzy uczniom na temat czynników trafnego wyboru zawodu i drogi dalszego kształcenia oraz aktualnej oferty szkół ponadgimnazjalnych.</p>	<p>V.2.a. Zorganizowanie różnych form zajęć pozalekcyjnych po rozpoznaniu zapotrzebowania na nie wśród młodzieży.</p> <p>V.2.b. Propagowanie zdrowego stylu życia poprzez wdrożenie międzyprzedmiotowego projektu z okazji „Dnia Zdrowia”</p> <p>VI.1.a. Przeprowadzenie zajęć wychowawczych na temat trafnego wyboru zawodu, poznawania przez uczniów swoich mocnych i słabych stron.</p> <p>VI.1.b. Przeprowadzenie zajęć w kl. III na temat aktualnej oferty szkół ponadgimnazjalnych</p> <p>VI.1.c Nawiązanie współpracy z PPP, Mobilnym Centrum Informacji Zawodowej w celu przeprowadzenia zajęć z orientacji zawodowej w kl. III przez doradców zawodowych z tych instytucji</p> <p>VI.1.d. Wypożyczanie dla młodzieży informatorów, ulotek, na temat szkół ponadgimnazjalnych (porada indywidualna w gabinecie pedagoga). Zbiór informacji na temat szkół zawodowych i średnich w najbliższym regionie.</p> <p>VI.1.e Organizacja spotkań uczniów kl. III z przedstawicielami zawodów</p> <p>VI.1.f. Współpraca ze szkołami ponadgimnazjalnymi - prezentacje szkół w naszym gimnazjum, zachęcające uczniów kl. III do podejmowania dalszej nauki.</p>	<p>Nauczyciele we współpracy z wychowawcami</p> <p>Prowadzący projekt</p> <p>Pedagog Wychowawcy kl. III</p> <p>Pedagog</p> <p>Pedagog</p> <p>Pedagog</p> <p>Pedagog, wychowawcy kl.III</p> <p>Dyrektor szkoły Pedagog Wychowawcy klas</p>
<p>Dostęp do środków i substancji psychoaktywnych</p> <p>I. Moda na branie, palenie i picie.</p>	<p>I.1. Dostarczanie uczniom i ich rodzicom wiedzy na temat konsekwencji brania, palenia, picia.</p> <p>I.2. Dbanie o rozwój wiedzy i umiejętności zawodowych nauczycieli.</p> <p>I.3. Zdiagnozowanie skali zjawiska zagrożenia uzależnieniami wśród uczniów.</p> <p>I.4. Kontynuowanie realizacji programów profilaktycznych (psychoedukacyjnych).</p>	<p>I.1.a. Zgromadzenie materiałów, nowoczesnych środków dydaktycznych na temat profilaktyki uzależnień.</p> <p>I.1.b. Przygotowanie i przeprowadzenie lekcji wychowawczej na temat zagrożeń związanych z uzależnieniami.</p> <p>I.1.c. Przeprowadzenie pedagogizacji rodziców na temat zagrożeń uzależnieniami i profilaktyki uzależnień.</p> <p>I.1.e. Opracowanie i zaprezentowanie przedstawienia na temat negatywnego wpływu używek</p> <p>I.2.a. Podnoszenie poziomu wiedzy samodzielnie bądź poprzez uczestnictwo w formach doskonalenia zawodowego na temat profilaktyki uzależnień.</p> <p>I.3.a.Opracowanie narzędzi i przeprowadzenie diagnozy określonych zjawisk.</p> <p>I.4.a. Przeprowadzenie programu z zakresu profilaktyki uzależnień „Powiedz nie uzależnieniom”</p>	<p>Nauczyciel biblioteki w porozumieniu z pedagogiem</p> <p>Wychowawcy klas, pedagog</p> <p>Wychowawcy klas, pedagog</p> <p>Pedagog wraz z opiekunem świetlicy</p> <p>Wszyscy nauczyciele</p> <p>Zespół wychowawczy</p> <p>Pedagog</p>

II. Brak umiejętności zachowań asertywnych.	II.1. Upowszechnianie wśród uczniów znajomości zachowań asertywnych.	II.1.a. Przeprowadzenie lekcji wychowawczych na temat zachowań asertywnych w myśl hasła „Człowiek i jego emocje” (program wychowawczy).	Wychowawcy klas Pedagog
III. Łatwość dostępu.	III. 1. Utrudnianie uczniom dostępu do środków uzależniających.	III.1.a. Zabezpieczenie szkoły przed wnoszeniem i handlem na jej terenie środkami psychoaktywnymi.	Dyrektor, nauczyciele dyżurni
Grupy rówieśnicze o zachowaniach dysfunkcyjnych			
I. Uległość wobec grupy.	I.1. Eliminowanie istnienia negatywnych grup rówieśniczych. I.2. Integrowanie zespołów klasowych.	I.1.a.Przeprowadzenie badania socjometrycznego w klasach, sprawiających duże problemy wychowawcze I.2.a. Obowiązkowe przeprowadzenie zajęć wychowawczych integrujących zespoły klasowe. I.2.b. Inicjowanie klasowych przedsięwzięć służących integracji zespołów uczniowskich (wycieczki, wyjścia, imprezy). I.2.c. Przeprowadzenie treningów interpersonalnych w kl. I gimnazjum	Pedagog oraz wychowawcy Wychowawcy klas Wychowawcy klas, klasowe Rady Rodziców Pedagog
II. Przemoc i agresja.	II.1. Ograniczanie zjawisk przemocy i agresji wśród uczniów. II.2. Dostarczanie uczniom wiedzy na temat sposobów radzenia sobie z emocjami, stresem i zagrożeniem. II.3. Konsekwentne działania w przypadkach stosowania przemocy lub innych form agresji	II.1.a. Zdiagnozowanie miejsca oraz sytuacji występowania przemocy i agresji w szkole. II.1.b. Przeprowadzenie badań socjometrycznych lub ankiet w klasach. II.1.c. Uruchomienie propagandę wizualną. II.2.a. Przeprowadzenie zajęć wychowawczych na temat kształtowania prawidłowych postaw oraz ćwiczeń umiejętności zachowania się w sytuacji stresu, frustracji oraz zagrożenia. II.2.b. Opracowanie i zaprezentowanie społeczności szkolnej przedstawienia na temat agresji i nietolerancji wobec innego człowieka. II.3.a. Wdrażanie systemu reagowania w zaistniałych sytuacjach stosowania przemocy i agresji.	Pedagog, SU Pedagog we współpracy z wychowawcami, Wszyscy nauczyciele Wychowawcy klas Pedagog oraz opiekun świetlicy Wszyscy nauczyciele
Wczesna inicjacja w zachowaniach ryzykownych	I.1. Realizowanie tematyki treści ścieżek edukacyjnych.	I.1.a. Opracowanie tematyki dla klas II-III.	Nauczyciele przedmiotów (biologia, chemia, fizyka, wf, j. polski, historia, wos, przyg. do życia w rodzinie)

AUTOEWALUACJA

Sposób przeprowadzania ewaluacji wynika z charakteru działań, warunków i okoliczności, w których te działania są realizowane.

Badanie efektów i przebiegu zawarte jest w następujących standardach skuteczności programu profilaktycznego (źródło K. Wojcieszek):

1. Wiarygodność i przekonanie normatywne realizatorów działań profilaktycznych.
2. Adekwatność i rzetelność działań w odniesieniu do odbiorców.
3. Charakter, jakość i atrakcyjność prowadzonych działań.
4. Wpływ podejmowanych działań na osobiste życie uczestników programu.

Podstawę dla formułowania oceny realizacji *Szkolnego Programu Profilaktyki* stanowią narzędzia stosowane w ramach wewnętrznego mierzenia jakości pracy szkoły:

- sprawozdania z realizacji planów;
- analizy;
- dane statystyczne;
- obserwacje;
- hospitacje;
- zapisy w dokumentacji;
- badania ankietowe;
- opinie i wnioski;
- zgłoszone innowacje i projekty działań;
- programy;
- scenariusze.

Oceny efektów realizacji Szkolnego Programu Profilaktyki dokonuje się w trakcie końcowo-rocznych posiedzeń Rady Pedagogicznej.

Wnioski przekazywane są do wiadomości Rady Rodziców i Samorządu Uczniowskiego. Ocenie podlegają następujące elementy:

- ❖ rodzaje i przyczyny zachowań ryzykownych,
- ❖ czynniki chroniące i czynniki ryzyka,
- ❖ realizacja programów profilaktycznych;
- ❖ udział nauczycieli w formach doskonalenia zawodowego z zakresu profilaktyki,
- ❖ działania wychowawcze w zakresie profilaktyki (innowacje i projekty),
- ❖ realizacja tematyki profilaktycznej wychowawców klas,
- ❖ realizacja tematyki pedagogizacji rodziców;
- ❖ realizacja zaleceń zawartych w orzeczeniach poradni psychologiczno – pedagogicznej oraz innych poradni specjalistycznych,
- ❖ funkcjonowanie pomocy pedagogicznej.

BIBLIOGRAFIA

1. ks. Dziewiecki M., Integralna profilaktyka uzależnień. Internet.
2. Szymańska J., Programy profilaktyczne. Podstawy profesjonalnej psychoprofilaktyki, Warszawa 2000.
3. Gwizdek B., Sołtys E., Gimnazjalny projekt profilaktyczno – wychowawczy.
4. Projekt Programu profilaktyki szkolnej. Internet.